

خصوصی نیستند. چینی‌ها در دولت گذشته در حوزه نفت و گاز وارد شدند اما رفتار خوبی با آنها نشد، چینی‌ها وارد دشت آزادگان شدند اما از سوی مدیران دولت گذشته از آنجا اخراج شدند این رفتار مشابه برای سرمایه‌گذاران چینی که در حوزه راه‌آهن ورود کرده بودند تکرار شد. به نظر می‌رسد در سطوح میانی کشور اراده و نگاه مثبتی به همکاری با چینی‌ها در ایران وجود ندارد و مدیران علاقه دارند که با غربی‌ها بیشتر از شرقی‌ها همکاری کنند. شناخت ما از چین کم است همچنین عادت مبادله‌ای مادر ۱۰۰ سال اخیر به غربی‌ها متمایل بوده است تحصیلات مدیران یا در دانشگاه‌های غربی بود و یا در دانشگاه‌های ایرانی که رویکردهای غرب‌گرایانه داشتند از این‌رو یک نوع ترجیح غربی‌ها به شرقی‌ها در نهاد فکری ما شکل گرفت؛ در مجموع گرایش نسبت به غرب در تربیت نسلی ایجاد و به مدیران هم منتقل شده است.

سند جامع ۲۵ ساله ایران و چین به کجا رسید؟ زمانی که صحبت از توافق بلندمدت ایران و چین بود برخی‌ها اظهار کردند که ایران می‌خواهد خاک فروشی کند و هجمه‌های مختلفی مطرح شد، آیا همکاری بلندمدت ایران و چین محقق می‌شود؟

سند جامع ۲۵ ساله بین ایران و چین، در ماه‌های آخردولت روحانی امضا شد، قاعدتاً با تغییر دولت و تغییر سیاست‌گذاری‌ها، فاصله‌ای در اجرای توافق‌ها رخ می‌دهد. متأسفانه در کشور ما این گونه است. ولی در اولین فرصت از طرف ایران و چین ابراز تمایل شد که هر چه سریع‌تر توافق‌های اقتصادی مبتنی بر سند ۲۵ ساله همکاری مشترک پیگیری شود. اولین اقدام اجرایی مهم، سفر ماه گذشته معاون نخست وزیر چین به ایران بود که تفاهم‌های خوبی انجام و قراردادهای تجاری خوبی تنظیم شد، در سفر رئیس‌جمهور کشورمان به چین خبرهای خوبی رسانه‌ای خواهد شد، از این‌رو چین به صورت تأمین مالی و با سرمایه‌گذاری مستقیم، وارد پروژه‌های ایران می‌شود و قطعاً این اتفاق اعداد سرمایه‌گذاری کشور را جهش می‌دهد. در یکسال گذشته چندین توافق که آثار اقتصادی مناسب آن نمایان خواهد شد، امضا شد. از جمله اسنادی که مربوط به قرنطینه‌های گیاهی، مجوزهای بهداشتی، صدور مواد غذایی، صادرات لبنیات، صادرات

کبوی، مرکبات و... است. این اتفاق بسیار مثبتی برای بخش خصوصی است.

در شرایطی که کشور قرار دارد این احتمال وجود دارد که موضوعی‌ها علیه همکاری ایران و چین چندبرابر شود، برای این مهم چه توصیه‌ای دارید؟

کشورهای غربی و بویژه آمریکا در سال‌های گذشته دلار هزینه می‌کنند تا در ابر قدرت شدن چین در دنیا تأخیر بیندازند، آنها نمی‌توانند جلوی این اتفاق را بگیرند اما تمام تلاش خود را می‌کنند که این مهم به سرعت اتفاق نیفتد. اتحادیه اروپا، آمریکا و... جنگ تعرفه علیه کالاهای چین راه انداختند تا مشکلاتی را برای چین ایجاد کنند اما باید پذیرفت که چین بزودی ابر قدرت اقتصاد دنیا می‌شود. علیه ایران هم این شیطنتها کم نیست، بنابراین علیه ایران و چین، رفتارهای پروپاگاندای بیشتری می‌شود. این مسائل در رقابت منطقه‌ای و جهانی ریشه‌ای دارد و حرف علمی پایداری نیست. آنهایی هم که در ایران غمی زنی، تا سال گذشته می‌گفتند چین می‌خواهد خاک ایران را به توبره بکشد و ایران را مستعمره خود کند. اما زمانی که چین به سمت عربستان، قطر و امارات رفت و قراردادهایی با آنها منعقد کرد، همان منتقدان گفتند که دیدیم ما عقب افتادیم و چین ما را کنار گذاشت. وقتی چین می‌خواهد کار کند، غمی زنی و می‌گویند چین با کشور دیگر کار می‌کند و عنوان می‌کنند شما چرا نمی‌توانید همکاری مشترک کنید اما عربستان می‌تواند؟. فکر می‌کنم که چرخ مملکت داری، نمی‌تواند معطل حرف‌های بی‌ربط و غیرعلمی برخی از جناح‌های سیاسی باشد. به طور قطع نظام حکومتی منتقدان منصف هم دارد.

شما به آینده همکاری اقتصادی و تجاری ایران و چین خوش بین هستید؟

قطعاً خوش‌بین هستم. حجم تجارت ایران با چین در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱ رشد داشته است، به طور قطع اگر اتفاق غیرمنتظره‌ای رخ ندهد، حجم تجارت مجدد افزایشی خواهد بود. این در حالی است که در سال ۲۰۱۴ حجم تجارت ایران و چین بیش از ۵۱ میلیارد دلار بوده است و اکنون که زیر ۳۰ میلیارد دلار است می‌توان آن را دو برابر کرد. هر چقدر تنش ما با آمریکا کم شود اثر آن در رابطه با چین افزایشی خواهد شد.

چین نسبت به سایر شرکای تجاری شرایط سهل‌تری برای مافائل می‌شود. نمی‌گوییم

رابطه ایران و چین ایده‌آل است، دو کشور ظرفیت بیشتری در تجارت، همکاری مشترک و سرمایه‌گذاری دارند؛ حداقل ۲ تا ۳ برابر ظرفیت موجود می‌توان همکاری‌ها را افزایش داد